

Alexi Valtanen

SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ TERVEYSAIHEISESSA TIEDONHAUSSA

Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta

Kandidaatintutkielma

Huhtikuu 2021

TIIVISTELMÄ

Aleksi Valtanen: Sosiaalisen median käyttö terveysaiheisessa tiedonhaussa
Kandidaatintutkielma
Tampereen yliopisto
Informaatiotutkimus ja interaktiivinen media
Huhtikuu 2021

Tutkielmassa tarkasteltiin sosiaalisen median käyttöä terveysaiheisessa tiedonhaussa. Tutkimus etsi erilaisia syitä sille, miksi tiedonhakijat käyttivät terveystiedonhaussa sosiaalista mediaa. Samalla selvitettiin, mitä hyötyjä tai ongelmia sosiaalisen median käyttöön terveystiedonhaun kanavana liittyi. Näiden lisäksi tutkielman tarkoituksena oli eritellä lyhyesti, millaisista mahdollisista tutkimuksellisista lähtökohdista aihepiiriä oli tarkasteltu.

Kattavan kuvan saamiseksi aiheesta tutkimusmenetelmänä käytettiin ProQuestin *Library & Information Science Collection* -tietokantaan kohdistunutta systemaattista kirjallisuuskatsausta. Tutkimusaineistoksi valikoitui seulonnan jälkeen 25 artikkelia, joissa käsiteltiin terveystiedon hankintaa tutkielmassa määritellyllä tavalla sosiaalisen median kontekstissa.

Tulokset osoittivat, että sosiaalista mediaa käytettiin useimmiten, koska sen avulla haluttiin löytää hyödyllistä tietoa tietystä omaa tai läheisen elämää koskettaneesta sairaudesta, erilaisista terveysongelmista tai yleisluontoisista terveysaiheista. Sosiaalisten palveluiden helppokäyttöisyys ja tavoitettavuus vaikuttivat osaltaan niiden käyttöön. Lisäksi sosiaalista mediaa hyödynnettiin, koska se tarjosi kanavan tavoittaa muiden käyttäjien kokemuksia, neuvoja sekä yhteisöjen suoma tukea. Yhteisöllisyys, osallistuminen sekä näihin liittyvät positiiviset terveyskokemukset osoittautuivatkin sosiaalisen median käytön selvimmiksi hyödyiksi. Sosiaalinen media vastasi myös tarpeisiin, joita puutteet virallisissa terveyspalveluissa aiheuttivat.

Haitoista erityisesti alustoilla helposti leviävä epäluotettava terveysaiheinen informaatio ja sen käyttöön liittyvät riskit korostuivat. Sosiaalista mediaa pidettiin epäluotettavana tiedonhaun kanavana. Aihepiiriä käsitelleitä tutkimuksia ohjanneet viitekehukset ja teoreettiset lähtökohdat olivat monipuolisia, mutta niissäkin nousi esille informaation luotettavuuden arvioinnin problematiikka. Myös esimerkiksi eriarvoisuuden ja digitaalisen lukutaidon näkökulmat mainittiin artikkeleissa.

Avainsanat: Sosiaalinen media, tiedonhaku, tiedon hankinta, terveystieto

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -ohjelmalla.

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	1
2	VIITEKEHYS	4
	2.1 Käsitteet	6
	2.1.1 Terveystieto.....	6
	2.1.2 Sosiaalinen media	6
	2.1.3 Tiedonhaku	7
3	TUTKIMUSASETELMA	9
	3.1 Tutkimuskysymykset	9
	3.2 Tutkimusmenetelmä	10
	3.3 Tutkimusaineisto.....	12
4	TULOKSET.....	14
5	TULOSTEN YHTEENVETO JA TULKINNAT	30
	5.1 Johtopäätökset	30
	5.2 Tutkimuksen rajoitteet ja aiheita jatkotutkimukselle	33
6	LÄHDELUETTELO	35

1 JOHDANTO

Terveys on aihe, joka pysyy tärkeänä niin yksilötasolla kuin yhteiskunnallisesti vaikka käsitykset siitä, mikä on terveellistä ovatkin muuttuneet historian saatossa. Terveys pitää sisällään kompleksisen yhdistelmän fyysisiä, henkisiä ja sosiaalisia osatekijöitä, jotka vaikuttavat yksilön päivittäiseen toimintakykyyn ja samalla kokonaisvaltaisempaan hyvinvointiin sekä onnellisuuteen. Terveydellä on myös laajemmassa mittakaavassa huomattava merkitys, sillä terve henkilö pystyy ottamaan osaa yhteisön toimintaan ja vastaavasti sairaudet lisäävät terveydenhuoltojärjestelmän sekä laajemminkin koko yhteiskunnan kuormitusta. Terveellisten elämäntapojen tukemiseksi ja terveydellisen valveutuneisuuden lisäämiseksi onkin aikojen kuluessa muodostettu lukuisia ponnistuksia aina määräävistä laeista vapaaehtoihin suosituksiin kuin valistaviin kampanjoihin. Monet näistä terveyttä koskevista edistysaskeleista ovat hyödyntäneet uusinta tiedonvälitystekniikkaa, kuten sanomalehteä, radiota tai televisiota. (Brown & Einsiedel 1990, 153.)

Yksi tämän hetken merkittävimmistä terveystietoa välittävistä viestinnän innovaatioista on ainakin saavutettavuutensa puolesta Internet. 4,7 miljardine käyttäjineen sen kattavuus maailman väestöstä on jo lähes 60 prosenttia (Statista, 2021). Internet sisältää valtavia määriä tasoltaan vaihtelevaa terveyttä koskevaa informaatiota, jonka edessä kokeneempikin tiedon etsijä saattaa häkeltä. Terveystietoa löytää myös Internet-pohjaisesta sosiaalisesta mediasta, jonne esimerkiksi monet terveysalalla toimivat organisaatiot sekä ammattilaiset ovat siirtäneet osan viestinnästään, mutta jossa erityisesti tavalliset käyttäjät jakavat innokkaasti terveyteen liittyviä henkilökohtaisia mielipiteitään, kokemuksiaan ja suosituksiaan. Omaa terveyttä koskevaa dataa jaetaan myös monissa varta vasten tarkoitukseen suunnitelluissa sovelluksissa, jotka mahdollistavat samoista harrastuksista tai elämäntavoista kiinnostuneiden vuorovaikutuksen.

Terveystiedonhaku sosiaalisessa mediassa eroaa jonkin verran perinteisempien hakukoneiden tiedonhakijan syöttämän kyselyn ja hakukoneindeksien vertailusta, mikä perustuu usein varsin staattisten sivujen palauttamiseen täsmäytysmenetelmien järjestämien tuloslistojen muodossa (Ceri ja muut 2013, 13-14; Levene 2010, 79-80). Sosiaaliset verkostopalvelut pohjautuvat nimensä mukaisesti käyttäjien tuottaman sisällön ohella sosiaaliseen vuorovaikutukseen, ja siksi monet kanavan toimintamekaniikoista peräisin olevat tekijät saattavat vaikuttaa tiedonhaun

onnistumiseen. (Carr & Hayes 2015, 47). Yhteisöllisessä mediassa lukuisista vertaislähteistä tulevan informaation luotettavuuden arviointi voi olla hankalaa, ja sosiaaliset kuplat, disinformaatio, suosittelualgoritmit sekä ryhmäpaine saattavat muiden tekijöiden kanssa altistaa tiedonhakijan yksipuoliselle tai tahallaan vääristellylle informaatiolle. Näiden lisäksi terveys itsessään on haastava tiedonhakuaihe, jonka piirissä monet ristiriitaisetkin intressit törmäävät, kuten esimerkiksi joidenkin vaihtoehtohoitojen sekä markkinoita hallitsevien lääkejättien tapauksessa. Samalla terveyteen liittyy monenlaisia uskomuksia, kiistanaiheita ja asenteita, joita osittain anonyymi sosiaalinen media saattaa voimistaa. Toisaalta sosiaalinen media tarjoaa myös terveysalan ammattilaisille verkostoitumisen ohella väylän tavoittaa suuria joukkoja tavallisia käyttäjiä, mitä voidaan hyödyntää vaikkapa terveyteen liittyvässä kampanjoinnissa, koulutuksessa ja kanssakäymisessä. Terveysaiheinen tiedonhaku sosiaalisessa mediassa näyttääkin varsin moniulotteiselta toiminnalta, ja aiheeseen liittyvä tutkimus on sekin laaja-alaista.

Tämän tutkielman tarkoitus on selvittää kirjallisuuskatsauksen muodossa sitä, mikä saa ihmiset käyttämään terveysaiheisessa tiedonhaussa juuri sosiaalista mediaa. Lisäksi tutkielma pyrkii valaisemaan niitä alustan luonteesta kumpuavia hyötyjä ja haittoja, joita käyttäjät mahdollisesti kohtaavat tietoa hakiessaan. Lähtökohtana on ajatus, että sosiaalisen median palvelut saattavat vastata osittain erilaisiin tarpeisiin kuin tiedonhaku muita kanavia käyttäen. Käsillä olevan kirjallisuuskatsauksen laajempaan päämääräänä on siten tuottaa varsin uudehkoista aihepiiristä yhtenäistä kokonaiskuvaa, jossa huomion kohteena ovat erityisesti sosiaalisen median ja terveystiedonhaun yhteenliittymät, mutta myös niihin läheisesti liittyvät teoreettiset kehukset sekä erilaiset tutkimukselliset lähtökohdat. Tällaisen synteesin luominen voi auttaa ymmärtämään paitsi tiedonhakijan kohtaamia haasteita myös niitä erilaisia etuja, joita sosiaaliset verkostot tiedonhaussa tarjoavat. Samalla aihepiiriin linkittyvien teorioiden ja tutkimusta ohjaavien näkökulmien kartoitus tarjoaa kiinnekohtia, joiden kautta sosiaalista mediaa ja terveystiedonhakua voi lähestyä.

Koska sosiaalinen media tavoitti vuoden 2021 tammikuussa jo noin 4,2 miljardia henkilöä 4,66 miljardista Internetin käyttäjästä, on tässä tutkielmassa käsiteltyjen kysymysten tutkiminen perusteltua myös esimerkiksi informaation kulun prosessien yhteiskunnallisten vaikutusten kannalta (Statista, 2021). Kuten viime aikoina pinnalla ollut keskustelu verkkopropagandasta, misinformaatiosta ja vale uutisista on osoittanut, ei ole yhdentekevää millaista terveysaiheista tietoa

tiedonhakijat verkossa kohtaavat. Näiden seikkojen ohella tulosten sovellettavuus on ainakin teoriassa melko laaja, sillä niiden tarjoamaa tietämystä voidaan hyödyntää muun muassa käyttäjälähtöisten hakumenetelmien parantamisessa sekä luotettavan terveysaiheisen informaation levittämisen tehostamisessa. Yleisemmin tämänkaltainen tutkielma voi auttaa lisäämään ymmärrystä verkostoviestinnän erilaisista mekanismeista.

2 VIITEKEHYS

Tutkimuksen viitekehystenä toimii terveysaiheinen tiedonhaku Internet-pohjaisessa sosiaalisessa mediassa, tarkemmin sellaisissa sosiaalisissa verkostoitumispalveluissa, jotka perustuvat käyttäjien väliseen vuorovaikutukseen. Aiheesta on olemassa melko paljon yksittäisiä tutkimuksia, joiden lähtökohtina ovat yleensä tietyt käyttäjäryhmät, erilaiset sairaudet, sosiaalisen median alustat tai näiden yhdistelmät. Niissä on analysoitu esimerkiksi eri maiden opiskelijoita, kuten aivan tuoreessa tutkimuksessa, jossa tarkasteltiin saksalaisten yliopisto-opiskelijoiden digitaalista terveyslukutaitoa sekä tiedonhankintakäyttäytymistä muun muassa sosiaalisen median kannalta COVID-19-pandemian varhaisvaiheessa. Tulokset kertoivat terveysaiheisen tiedon luotettavuuden arvioinnin sekä erottamisen kaupallisesta sisällöstä tuottaneen vaikeuksia noin 40 prosentille opiskelijoista, ja noin 30 prosentilla oli usein ongelmia löytää haluamaansa informaatiota. (Dadaczynski ja muut 2021, 1). Toinen maantieteellisesti varsin eri alueelle sijoittunut tutkimus selvitti sosiaalisen median käyttöastetta terveystiedonhaussa Nigeriassa niiden vanhempien kohdalla, joiden lapsilla oli suuta tai kasvoalueen halkioita. Havaittu käyttöaste kyseiseen tarkoitukseen oli vastaajien kohdalla noin 40 prosenttia, mutta 75 prosenttia vanhemmista koki löydetyn informaation erittäin hyödylliseksi. (Adekunle, James & Adeyemo 2020, 444.)

Terveysaiheisen informaation hankintaa ja sosiaalista mediaa on lähestytty monista eri perspektiiveistä, kuten sosiaalisen tuen, luottamuksen, lähteiden käytön, epävarmuuden vähentämisen ja informaation jakamisen kannalta. Lin, Zhang, Song ja Omori (2016) esimerkiksi tutkivat luottamusta ja epävarmuuden vähentämisen strategioita, joita tiedonhakijat saattoivat käyttää terveystietoa etsiessään sen jälkeen, kun he olivat käyneet terveysammattilaisen vastaanotolla. He havaitsivat, että luottamus sosiaalisen median terveystiedon lähteisiin korreloi positiivisesti itsestä tehtyjen paljastusten kanssa. Vastaavasti, mikäli henkilö koki epävarmuutta lääkäriin käynnin jälkeen, oli hänellä suurempi taipumus kertoa verkossa muille itsestään henkilökohtaisia asioita. (Lin, Zhang, Song & Omori 2016, 290-292.)

Kim, Kreps ja Cha-Nam Shin (2015) tarkastelivat sosiaalisen median ja sosiaalisen tuen roolia terveysaiheisessa tietokäyttäytymisessä amerikkalaisen korean keskuudessa. Tulokset kertoivat sosiaalisen median olleen tärkeä väline tiedonhaussa, sillä ilman kielimuureja sen käyttö lisäsi

yhteenkuuluvuutta ja välitti samankaltaisia kokemuksia. Lisäksi sosiaaliset verkostot tarjosivat käyttäjilleen tietoa Yhdysvaltojen erilaisista terveydenhuoltojärjestelmistä, ja viestintä niissä auttoi käyttäjiä tuntemaan itsensä fyysisesti ja henkisesti terveiksi. (Kim, Kreps & Cha-Nam Shin 2015, 1.)

Käytetyt tutkimusmenetelmät vaihtelevat muun muassa laboratoriotutkimuksesta kyselylomakkeisiin, haastatteluihin, erilaisiin kvantitatiivisiin metriikkoihin ja sisällönanalyysiin. Li, Wang, Lin ja Hajli (2018) esimerkiksi käyttivät verkkokyselyjä ja PLS-tilastomenetelmää luodessaan valenssimallin selittämään tekijöitä, jotka vaikuttavat käyttäjien sosiaalisessa mediassa jakamaan sekä etsimään terveystietoon (Li, Wang, Lin & Hajli 2018, 28-32). Ellis, Mullan, Worsley ja Pai (2012) taas hyödynsivät mukavuusotantaa, kyselylomakkeita sekä puolistrukturoituja haastatteluja sekä niiden temaattista analyysiä. Heidän pilottitutkimuksensa käsitteli terveyslukutaidon ja sosiaalisten verkostojen roolia nivelreumapotilaiden terveystiedonhankintakäyttäytymisessä. (Ellis, Mullan, Worsley & Pai 2012, 1-2.)

Kokoavaa tutkimusta, jossa korostuisi erityisesti tiedonhaun näkökulma, on laadittu niukasti, mitä juuri tämä kirjallisuuskatsaus pyrkii osaltaan paikkaamaan. Joitakin aiheeseen liittyviä yleisesityksiä on kumminkin olemassa, kuten Zhaon ja Zhangin (2017) laatima Web of Science Core Collection - tietokantaan kohdistunut katsaus, jossa tarkasteltiin kuluttajien terveystiedon hankintaa sosiaalisessa mediassa. Sen tulokset paljastavat, että verkostopohjaisia palveluita käytettiin terveysaiheisten tiedontarpeiden tyydyttämisen lisäksi vertaisten tarjoaman emotionaalisen ja sosiaalisen tuen takia, mutta näitä etuja varjostivat informaation vaihteleva laatu ja auktoriteetti, mikä taas vähensi kuluttajien osallistumista sosiaalisessa mediassa. (Zhao & Zhang 2017, 268.) Zhaon ja Zhangin tutkimusaineisto kerättiin vuosina 2011-2016, minkä jälkeen aiheesta on laadittu verrattain paljon lisää tutkimuksia, ja käyttäjien saataville on myös ilmestynyt uusia sosiaalisen median palveluita. Yleisesti ottaen Internet-pohjaiset sosiaalisen median sivustot sovelluksineen ovat varsin tuore keksintö, joten myös aihetta käsittelevä tutkimus painottuu 2010-luvulta nykypäivään.

2.1 Käsitteet

Tämän kirjallisuuskatsauksen aiheen kannalta keskeisiä käsitteitä ovat terveystieto tai terveysaiheinen tieto, sosiaalinen media sekä tiedonhaku. Seuraavissa luvuissa käydään läpi, mitä käsitteillä katsauksen yhteydessä tarkoitetaan.

2.1.1 Terveystieto

Tässä tutkimuksessa terveystieto-käsitettä käytetään samassa merkityksessä kuin terveysaiheinen tieto, eli viittaamaan laajasti kaikkeen terveyttä käsittelevään informaatioon. Tutkielmassa tiedon ja informaation käsitteitä käytetään arkikielen merkitysten tavoin synonyymeinä, eikä niiden semanttisiin eroavaisuuksiin pureuduta tarkemmin, sillä käsitteiden eronteot eivät ole valitun aiheen ja sen tarkoituksen kannalta oleellisia. Puhuttiinpa sitten terveysaiheisen tiedon tai informaation hakemisesta, ensisijaista on terveyttä käsittelevien merkkivälitteisten kognitiivisten rakenteiden siirrosta tiedon tuottajalta tiedon hakijalle (Ingwersen & Järvelin 2005, 20).

Suomen kielessä terveystieto tarkoittaa myös peruskoulun ja toisen asteen oppilaitosten oppiainetta, mutta tutkielmassa käsitettä ei käytetä tässäkään suppeammassa tarkoituksessa. Terveysaiheisen informaation tai tiedon tarkka rajaaminen on kuitenkin varsin hankalaa, sillä termi pitää sisällään hyvin laajan joukon erilaisia aiheita, kuten sairauksiin, ravitsemukseen ja liikuntaan liittyviä teemoja. Siksi tutkimuksessa terveyttä koskeva tieto tarkoittaa Maailman terveysjärjestön terveyttä koskevan määritelmän mukaisesti kaikkea ihmisen fyysiseen, henkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvää tietoutta (WHO, 2021). Näin ollen terveysaiheista tietoa käsittelevät sanomat sosiaalisessa mediassa määrittyvät tiedonhaun tutkimuksen termein dokumentin, tekstin, kuvan tai muun sellaisen *aboutness*-tason kautta. *Aboutness*-taso viittaa siihen, mistä kussakin informaatio-objektissa on kognitiivisten toimijoiden mukaan kysymys, eli esimerkiksi mitä aihetta sisältö sen tulkitsijan mielestä käsittelee. (Ingwersen 1992, 50; Ingwersen & Järvelin 2005, 381-382.)

2.1.2 Sosiaalinen media

Sosiaalisen median käsite on myös jokseenkin väljä, ja siitä löytyy vuosien varrelta useita erilaisia määritelmiä. Tässä tutkielmassa sosiaalinen median määritelmäksi sopii Carrin ja Hayesin (2015) esittämä kuvaus Internet-pohjaisista viestintäkanavista, jotka mahdollistavat käyttäjien välisen reaaliaikaisen tai asynkronisen valikoivan vuorovaikutuksen joko suurelle tai pienelle yleisölle, ja

joiden arvo perustuu käyttäjien luomaan sisältöön sekä käsitykseen keskinäisestä kanssakäymisestä. Määritelmän Internet-pohjaisuus viittaa järjestelmän infrastruktuuriin, eli toisiinsa yhdistyneisiin tietoverkkoihin, joista World Wide Web on vain osa. Sosiaalinen media monine muotoineen voi siten WWW:n ohella hyödyntää muitakin Internetin sovellutuksia, kuten intranettiä, erilaisia tiedostonsiirtomenetelmiä tai sovellusohjelmia. (Carr & Hayes 2015, 50).

Valikoiva reaaliaikainen tai asynkroninen vuorovaikutus tarkoittaa, että kanavaa käyttäessään henkilö voi ensinnäkin päättää, mitä asioita elämästään hän haluaa jakaa muille. Toiseksi asynkronisuus tarkoittaa, että on käyttäjän päätettävissä, milloin hän haluaa osallistua kanssakäymiseen toisten kanssa. Mediumin käyttö voi olla myös reaaliaikaista, mutta sen oleellinen piirre on pysyvyys, jonka vuoksi se ei vaadi osallistujilta jatkuvaa huomiota. Sosiaalinen media tarjoaakin vakituisen tilan, jossa ihmiset tuottavat ja kuluttavat sisältöjä huolimatta siitä, ketkä kulloinkin ovat paikalla. Ottaakseen osaa sosiaaliseen toimintaan käyttäjän ei tarvitse välttämättä itse tehdä mitään, vaan pelkät havaittavissa olevat interaktiiviset toiminnot, kuten tunnettujen henkilöiden välinen viestittely, riittävät usein tekemään mediumista sosiaalisen. Käyttäjien tuottama sisältö ja palvelun hyödyntämistavat luovat kuitenkin kanavalle arvon, vaikka havaittu arvo onkin viime kädessä käyttäjien päätettävissä. Yleisön koko viittaa määritelmässä siihen, että sosiaalinen media tarjoaa väylän käyttää sekä joukkoviestinnän että henkilökohtaisen kommunikaation työkaluja samanaikaisesti. (Carr & Hayes 2015, 50-52.)

Mainittujen rajoitteiden pohjalta sosiaalisen median määritelmän sisään mahtuvat esimerkiksi sosiaaliset ja ammatilliset verkostoitumispalvelut, keskustelufoorumit sekä vuorovaikutteiset mobiilisovellukset. Määritelmän ulkopuolelle taas jäävät muun muassa uutispalvelut ja wikien artikkelisivujen kaltaiset sisällöt, sillä niissä käyttäjien havaitsema keskinäinen kommunikaatio puuttuu. (Carr & Hayes 2015, 53.)

2.1.3 Tiedonhaku

Tiedonhaku tarkoittaa käsillä olevassa kirjallisuuskatsauksessa tiedon etsintää tietokonepohjaisia kanavia käyttäen. Tiedonhaku on siis jotakin aihetta käsittelevän informaation hankkimista mahdollisen tiedontarpeen tyydyttämiseksi, epävarmuuden vähentämiseksi tai ongelman ratkaisemiseksi (Ingwersen 1992, 50). Haluttu informaatio voi olla tekstin lisäksi monissa eri

muodoissa organisoituna jollakin tavalla tietyssä järjestelmässä, joka on tässä tapauksessa sosiaalisen median palvelu (Ingwersen 1992, 26). On kuitenkin mahdollista, että sosiaalisen median käyttäjillä voi olla myös vähemmän selvästi artikuloituja tai kokonaan tiedostamattomia tiedontarpeita, sillä sosiaalista mediaa ei välttämättä käytetä ensisijaisesti juuri tiedonhakuun. Sen käyttö saattaa kuitenkin auttaa myös tämänkaltaisten tiedontarpeiden hahmottamisessa ja niihin vastaamisessa, esimerkiksi passiivisen informaation omaksumisen muodossa. Tämän vuoksi tiedonhakua ei tutkielman kontekstissa ymmärretä erityisen systemaattisena, eikä siten pelkkänä kyselyn syöttämisenä palvelun hakukoneeseen. Tiedon hakeminen voi sosiaalisessa mediassa ilmetä hyvin monella tavalla, kuten sisällön selailulla, kohteesta toiseen navigoimalla tai suosittelujärjestelmiä seuraamalla.

Tavoitteensa kautta määriteltynä, tiedonhaun laajempaan päämääränä onkin tässä löytää jossakin mielessä relevanttia terveysaiheista tietoa. Terveystiedon relevanttius ei kuitenkaan ole universaalista tai yksiselitteistä, vaan pikemminkin subjektiivista ja dynaamista muuttuen sekä ajallisesti että paikallisesti (Ceri ja muut 2013, 4). Lisäksi pelkän relevanssin ohella on vielä otettava huomioon tiedon käyttökelpoisuus, sillä sosiaalisen median terveysaiheisen tiedon runsaasta tarjonnasta huolimatta moni tekijä, kuten epäluotettavuus, saattaa tehdä löydetyistä tiedoista tarpeetonta (Bruza & Huibers 1996, 383). Tutkielmassa tiedonhaun määritelmän ulkopuolelle jäävät laajemmat tiedon hankintaan liittyvät kanavat, kuten suorat henkilölähteet, kirjastot tai muut painetut verkon ulkopuoliset lähteet. Tiedonhankinta pitää sisällään tiedonhaun, mutta jälkimmäinen viittaa tietokoneella tapahtuvaan tiedon etsintään. Koska tutkielman aihe käsittelee tiedonhakua sosiaalisessa mediassa, rajautuu tiedonhaku tässä yksinkertaisesti sosiaalisen median kanaviin.

3 TUTKIMUSASETELMA

Seuraavissa alaluvuissa esitellään tarkemmin tutkimuskysymykset, käytetty tutkimusmenetelmä sekä tutkielmaan valikoitunut aineisto.

3.1 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset, joihin tämä tutkimus pyrkii vastaamaan ovat seuraavat:

1. Miksi sosiaalista mediaa käytetään terveyteen liittyvässä tiedonhaussa?
2. Mitä hyötyjä ja haittoja sosiaalisen median käytöstä terveystiedonhaussa voidaan tunnistaa?
3. Millaisten teoreettisten viitekehysten tai muiden näkökulmien kautta sosiaalista mediaa ja terveystiedonhakua on tutkittu?

Ensimmäisen kysymyksen tarkoitus on selvittää niitä syitä, jotka saavat ihmiset käyttämään verkon erilaisia yhteisöpalveluita terveysaiheisessa tiedonhaussa. Toinen kysymys jäsentää aineistoa edelleen, sillä sen tavoite on eritellä sosiaalisen median luonteesta mahdollisesti johtuvia tiedonhakua edistäviä tai hankaloittavia tekijöitä. Näin pelkkien käyttösyiden listaamisen lisäksi artikkeleista tunnistetaan sellaisia positiivisia tai negatiivisia elementtejä, jotka saattavat olla tiedonhaun kannalta tärkeitä.

Aiheesta kirjoitetun materiaalin läpikäynti paljasti, että sosiaalisesta mediasta ja terveystiedonhausta on laadittu suhteellisen niukasti tutkimuksia puhtaasti tiedonhaun prosessin näkökulmasta, mutta monissa tutkimuksissa esiintyy jokin kiintoisa käsite tai teoria, joka yhdistää terveysaiheisen tiedonhaun ja sosiaalisen median aihepiirit. Niinpä viimeisen kysymyksen tehtävänä on tuoda esiin, millaisista perspektiiveistä sosiaalista mediaa ja terveystiedonhakua on tarkasteltu. Tässä motivaationa on tunnistaa sellaisia tutkimuksellisia lähtökohtia, jotka ovat läheisiä sekä relevantteja sosiaalisissa verkostoissa tapahtuvan terveystiedonhaun kannalta. Näin saadaan laajempaa käsitystä siitä, mitä aiheeseen liittyviä osatekijöitä on tutkittu ja mitä kenties vielä tutkimatta.

3.2 Tutkimusmenetelmä

Aiheenmukaisten sosiaalisessa mediassa tapahtuvan terveystiedonhaun eri puolien selvittämiseksi sovelletaan Finkin seitsemän vaiheen systemaattista kirjallisuuskatsausta. Sen ensimmäisessä vaiheessa muodostetaan edellä jo esitellyt tutkimuskysymykset. Toisessa vaiheessa valitaan lähteet, joista aineisto kerätään. (Fink 2014, 3.) Tässä tutkielmassa käytetty tietokanta on ProQuestin *Library & Information Science Collection*, joka sisältää informaatiotutkimuksen kannalta relevantit *Library & Information Science Abstracts* -viitetietokannan sekä *Library Science Database* -kokotekstitietokannan. Tämän tietokannan valinnan pääasiallinen tarkoitus on tuoda aineistoon informaatiotutkimuksellista sisältöä, kuten erityisesti tiedonhaun näkökulmasta laadittuja tutkimuksia.

Kolmas vaihe sisältää sopivien hakutermin valitsemisen (Fink 2014, 3). Tutkimusaihetta käsittelevää kirjallisuutta on haettu *Library & Information Science Collectionista* hakulauseella (*"social media" OR "social network" OR "social platform"*) AND (*"health information" OR "health knowledge" OR "health-related information" OR "fitness information" OR "fitness knowledge"*) AND (*seek* OR searching*). Lauseen muotoilussa on pyritty ottamaan huomioon tutkielman aiheen kannalta relevantteja käsitteitä sekä niille vaihtoehtoisia hakutermejä. Edellä mainitulle haun muotoilulle vastaavanlainen suomenkielinen hakulause on (*terveys OR terveysaiheinen OR "terveyttä koskeva" OR "terveyttä käsittelevä"*) AND (*tiedonhaku OR tiedonhankinta*) AND *"sosiaalinen media"*, mutta englannin ollessa käytetyssä tietokannassa tutkimuksen valtakieli, ei suomeksi teemasta löydy mainittavia tuloksia. Siksi suomenkielinen materiaali rajautuu käytännössä tämän tutkielman ulkopuolelle.

Finkin mallin mukaisen systemaattisen kirjallisuuskatsauksen neljäs vaihe koostuu käytännön seulojen asettamisesta. Tutkimuksessa aineistoksi on valikoitu tekijän kielitaidon perusteella suomen- ja englanninkieliset täysimittaiset tieteelliset artikkelit, jotka ovat saatavissa yliopiston kirjaston tietokantojen kautta tai muulla tavoin maksutta. Artikkeleita ei ole valittu minkään erityisen tieteenalalan perusteella, mutta mukaan kelpuutetaan vain vertaisarvioidut tutkimukset, sillä vertaisarviointi toimii yhtenä tutkimuksen laadun takeena. Ajallisesti tulokset on rajattu vuodesta 2000 alkaen nykypäivään, koska vuosituhaten vaihteen jälkeen julkaistiin ensimmäiset

suuren suosion saavuttaneet modernit verkostoitumispalvelut, kuten Myspace, Facebook ja LinkedIn.

Lisäksi aineiston laajuuden tähden tutkielmassa on käytetty seuloja, jotka rajaavat tuloksia niin, että niitä on realistisesti mahdollista käydä läpi tämän tutkielman puitteissa. ProQuestissa käytetty hakulause rajauksineen (aika vuodesta 2000 alkaen, artikkelit ja vertaisarviointi) palautti tutkimuksen tekohetkellä 481 tulosta. Niistä on käyty läpi palvelun relevanssin mukaisesti lajiteltuna ensimmäiset 4 tulossivua, eli 80 artikkelia. Rajaukseen on päädytty tutkielman laajuutta koskevien syiden lisäksi siksi, että neljännellä tulossivulla aiheen kannalta relevanttien artikkeleiden määrä laski runsaasti edeltäneisiin verrattuna.

Finkin mallin viidennessä vaiheessa tuloksia valikoidaan metodologisin perustein. (Fink 2014, 5.) Tarkoitus on löytää kaikista korkealaatuisimmat tutkimukset, joiden tutkimusasetelma, menetelmä, datan lähteet ja tulokset, sekä niistä tehdyt päätelmät ovat valideja ja luotettavia (Fink 2014, 54-55). Käytännössä mukaan tulevat vain ne käytännön seulan läpäisseet laadukkaimmat artikkelit, jotka ovat tutkimuskysymysten kannalta kaikista relevanteimpia. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on käytetty tunnettua tieteellistä tietokantaa, artikkeleiden jo läpikäymää vertaisarviointia sekä tutkielman laatijan omaa harkintakykyä. Lisäksi metodologisessa seulontavaiheessa tutkimusten pitää läpäistä seuraavat taulukossa 1 esitetyt tämän katsauksen tarpeisiin kehitetyt vaatimukset:

Taulukko 1. Seulontakriteerit

Tutkimuksen aihepiiri:	Tutkimuksen on käsiteltävä sosiaalista mediaa jollakin tavalla terveystiedonhan kannalta. Tutkimus voi myös olla sosiaaliseen mediaan ja terveystiedonhakuun liittyvä kirjallisuuskatsaus.
Tutkimuksen asetelma:	Tutkimuksen tulee olla empiirinen ja käyttää hyväkseen tieteellistä metodologiaa. Tiedonhaun on empiirisissä tutkimuksissa tapahduttava niin, että sen suorittavat ihmiskäyttäjät. Tarkempia demografisia tekijöitä ei aseteta. Hakukoneiden suorituskykyä mittaavat automaattisesti kyselyjä muodostavat järjestelmät eivät kuulu mukaan otettavaan aineistoon. Tiedonhakijan pitää olla loppukäyttäjä. Välitteinen tiedonhaku jää siis rajauksen ulkopuolelle.

	Tutkimus voi tapahtua luonnollisessa ympäristössä, kuten käyttäjän kotona tai kontrolloidussa tilanteessa, kuten laboratorio-olosuhteissa.
Tutkimuksen kohteet:	Tutkimuksen tulee mainita jokin sosiaalisen median palvelu tai sosiaalinen media yleisesti kappaleessa 2.1.2 ymmärretyllä tavalla. Esimerkiksi pelkkä Internet ei riitä. Tutkimuksesta täytyy tulla selvästi ilmi, että terveysaiheista tietoa on etsitty tai hankittu jollakin tavalla. Tiedon tai sosiaalisen median käyttöön ja jakamiseen liittyvät toiminnot eivät yksistään kelpaa.
Tutkimuksen sisältö:	Tutkimuksen pitää vastata ainakin yhteen kappaleessa 3.1 muotoiltuun tutkimuskysymykseen.

Mainittujen rajoitusten puitteissa on siis mahdollista, että mukaan valitussa tutkimuksessa pääasiallinen tutkimuskohde on esimerkiksi terveysaiheinen tiedonhankinta Internetin kontekstissa, mutta siinä on kuitenkin eritelty myös sosiaalista mediaa terveystiedonhaun näkökulmasta.

Kuudes ja seitsemäs vaihe koostuvat varsinaisen katsauksen suorittamisesta ja tulosten syntetisoinnista. Datan keräys artikkeleista tulisi suorittaa standardoidulla tavalla, jonka jälkeen kerätystä aineistosta luodaan kuvaileva synteesi perustuen löydöistä tehtyihin tulkintoihin. (Fink 2014, 5.) Toisin sanoen tässä vaiheessa eritellään sosiaalisen median eri käyttöyitä terveystiedonhaussa sekä tuodaan esiin mahdollisesti tunnistettuja kanavan ominaispiirteisiin liittyviä tiedonhaun hyötyjä ja haittoja. Mikäli tutkimuksessa on ollut jokin erityinen viitekehys tai lähtökohta, jonka valossa terveystiedonhakua ja sosiaalista mediaa on tarkasteltu, mainitaan tämä myös artikkelin yhteydessä. Lopuksi tuloksista muodostetaan yhteenveto sekä joitakin oleellisia tulosten sallimia päätelmiä. Koska katsaus kohdistui vain 80:een Library & Information Science Collectionin kärkidokumenttiin, yksityiskohtaisemman kuvan saavuttamiseksi aiheesta tulokset on taulukoitu artikkelikohtaisesti yleisemmän luokittelun sijaan.

3.3 Tutkimusaineisto

Läpikäydyistä 80:stä Library & Information Science Collection -tietokannan relevanssin mukaisesti järjestetyistä artikkeleista tutkimusaineistoksi valikoitui aiempaan esitellyn seulonnan jälkeen 25 tutkimusta. Yksi näistä 80 artikkelista ei ollut saatavilla, eikä sitä löytynyt maksutta edes vaihtoehtoisten kanavien kautta. Vanhin mukaan päätyntä tutkimus oli laadittu vuonna 2010 ja uusimmat olivat vuodelta 2021, joten ajallista vaihtelua tutkimuksissa on noin 11 vuotta.

Tutkimuksista 22 (88 %) olivat menetelmiltään empiirisiä ja loput 3 (12 %) kirjallisuuteen perustuvia katsauksia.

4 TULOKSET

Taulukossa 2 on listattuna kaikki tutkielmaan mukaan päätyneet artikkelit, ja eriteltynä kunkin niistä kohdalla mahdolliset vastaukset tutkimuskysymyksiin. Kaikki tutkimukset eivät tarjonneet informaatiota jokaiseen kolmeen tutkimuskysymykseen, joten artikkelien jälkeen taulukosta löytyvät luokiteltuna vain ne kysymykset, joihin artikkeli vastasi.

Taulukko 2. Tutkimustulokset

1. tutkimus	Fernandez-Luque, L., Karlsen, R., & Melton, G. (2012). <i>HealthTrust: A Social Network Approach for Retrieving Online Health Videos</i>
Käyttösyöt	Tarkoitus on löytää sosiaalisesta mediasta luotettavaa terveysaiheista informaatiota, tässä tapauksessa diabeteksestä. Lisäksi sosiaalista mediaa käytetään, koska se tavoittaa monet erilaiset käyttäjäryhmät, kuten terveysviranomaiset, terveysyhdistykset ja potilaat.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaaliset yhteisöt voivat tiedonhaussa suodattaa tehokkaasti misinformaatiota. Luotetuilta vertaisilta voidaan pyytää laadukasta terveystietoa. <i>Haitat:</i> Vertaiset eivät ole aina paikalla. Alustoilla liikkuu valtavia määriä misinformaatiota, joka saattaa nousta suureen suosioon. Jotkin laadukkaat yleiset sisällöt eivät välttämättä näytä luotettavilta spesifien terveysyhteisöjen näkökulmasta. Persoonallinen maku ja mieltymykset voivat siis vaikuttaa suuresti siihen, miten sisältö koetaan.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimuksessa kehitettiin verkon yhteisöjen tarpeisiin HealthTrust-metriikka, joka arvioi YouTube-sisällön luotettavuutta. Laskettu luotettavuus perustui auktoritatiivisuutta mittaaviin linkkeihin sisällön ja käyttäjien välillä. HealthTrustin avulla löydetty sisältö koettiin parempana kuin YouTuben tarjoama lähes kaikissa tutkituissa tapauksissa.
2. tutkimus	Dalmer, N. (2017). <i>Questioning reliability assessments of health information on social media</i>

Käyttösyöt	Verkostoitumispalvelut ovat tiedonhakijalle jatkuvasti käytettävissä, ne ovat anonyymejä ja välittävät rikasta informaation kirjoja. Sosiaalista mediaa käytetään myös, koska se tarjoaa keinon hankkia sekä jakaa terveystietoa, mielipiteitä ja kokemuksia demokraattiseen tapaan vähemmän hierarkkisesti. Tiedonhakijoilla ei tarvitse olla tietoa web-suunnittelusta. Käyttäjät voivat lisäksi itse valita, kuinka paljon he osallistuvat.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalinen media kannustaa tiedonhaussa välittömään interaktiiviseen kommunikointiin, tiedonjakoon sekä osallistuvaan toimintaan ja yhteisöllisyyteen. Sosiaalinen media on joustava, mobiili, monimediallinen ja tarjoaa palautetta. Keskustelujen keli on rennompaa. <i>Haitat:</i> Informaatio on epäluotettavaa, epämääräistä tai liian teknistä. Informaation leviämisen nopeuden takia epäluotettavaa sisältöä on vaikea jäljittää ja korjata. Käyttäjillä voi olla vaikeuksia erottaa terveystiedon luonne, lähde ja intentio.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimuksen lähtökohtana oli terveysaiheisen tiedon luotettavuuden arviointi sosiaalisessa mediassa. Tekijöiden mukaan luotettavuuden arviointi sosiaalisessa mediassa eroaa perinteisistä ei-sosiaalisesti tuotetun informaation arvioinnin keinoista, sillä luotettavuusarvioiden pitää verkossa ottaa huomioon yksilöllinen konteksti, tilanne sekä erityisesti yhteisön dynamiikka.
3. tutkimus	Dadaczynski, K., Okan, O., Messer, M., Leung, A., Rosário, R., Darlington, E., & Rathmann, K. (2021). <i>Digital Health Literacy and Web-Based Information-Seeking Behaviors of University Students in Germany During the COVID-19 Pandemic: Cross-sectional Survey Study</i>
Käyttösyöt	Tutkimuksessa opiskelijat käyttivät sosiaalista mediaa muiden kanavien ohella löytääkseen tietoa ajankohtaisesta terveystilanteesta. Tässä tapauksessa tietoa etsittiin koronaviruksen leviämisestä, oireista, rajoituksista ja toimintasuosituksista. Osa käytti sosiaalista mediaa myös, koska halusi tietoa stressistä selviämisestä sekä pandemian taloudellisista ja sosiaalisista seurauksista.

Hyödyt ja haitat	<p><i>Hyödyt:</i> Sosiaalinen media on tärkeä tiedonlähde COVID-19 informaatiolle ja suojaavia toimia koskevalle tiedolle. <i>Haitat:</i> Sosiaalisen median käyttö tiedonhaussa assosioitui opiskelijoilla heikkoon kykyyn arvioida informaatiota kriittisesti. Moni opiskelija oli epävarma, kuinka turvallista omaa terveyttä koskevaa tietoa oli jakaa muille. Terveystiedon luotettavuutta oli vaikea arvioida, ja tarvittavaa tietoa hankala löytää. Vaikeuksia oli myös päättää, palveliko informaatio kaupallisia tarkoituksia. Lisäksi osalla opiskelijoista oli ongelmia soveltaa löytämäänsä tietoa. Yleisesti sosiaalisessa mediassa leviävä infodemia sotkee valtiollisia terveysviestinnän pyrkimyksiä sekä vaarantaa kansanterveyden hallinnan strategioita.</p>
Viitekehys/ lähtökohdat	<p>Tutkimuksessa lähtökohtana oli eritellä saksalaisten yliopisto-opiskelijoiden digitaalisen lukutaiton osa-alueita Internet-pohjaisessa tiedonhankinnassa.</p>
4. tutkimus	<p>Zhao, Y., & Zhang, J. (2017). <i>Consumer health information seeking in social media: A literature review</i></p>
Käyttösyöt	<p>Sosiaalisen median avulla hankitaan lisää tietoa terveyttä koskevista aihepiireistä, kuten tietyistä sairauksista, niiden hoidosta, ehkäisystä ja lääkityksestä. Kuluttajat haluavat konsultoida todellisia henkilöitä terveysaiheista pystyäkseen tekemään informoidumpia päätöksiä. Moni hakee tietoa ja käytännön vinkkejä vertaiskäyttäjiltä, joilla on vastaavia terveysaiheisia ongelmia. Sosiaalinen media toimii apuna oman terveydentilan hallinnassa ja tarjoaa vertaisten empatian kautta sosiaalista sekä emotionaalista tukea.</p>
Hyödyt ja haitat	<p><i>Hyödyt:</i> Sosiaalinen media tiedonhaussa voimaannuttaa, valistaa ja saa niin kuluttajat kuin terveyspalveluiden tarjoajatkin osallistumaan verkossa eri tavoin. Informaation ja vertaistuen hakijoista voi lopulta tulla informaation tarjoajia, eli niin kutsuttua informaatioeliittiä. Vertaistuki voi synnyttää positiivisia asenteita terveenä olemista kohtaan. <i>Haitat:</i> Tiedon laatu ja auktoriteetti ovat yleisiä huolenaiheita, sillä vertaisten neuvojen hyödyntäminen voi olla riskialtista, ja toisaalta lääketeollisuus saattaa manipuloida kuluttajia verkossa. Epäluottamus kanavaa kohtaan käännäyttää ihmiset pois.</p>

5. tutkimus	Liu, Y., Song, X., & Chen, S. (2019). <i>Long story short: Finding health advice with informative summaries on health social media</i>
Käyttösyöt	Sosiaalinen mediaa käytetään, sillä se on helppokäyttöinen sekä tehokas väline hankkia ja jakaa terveysaiheista tietoa. Hankitun tiedon avulla voidaan tukea terveydenhoitoa.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Tiedonhaku sosiaalisista verkostoista voidaan hyödyntää potilaslähtöisen hoidon parantamisessa. <i>Haitat:</i> Tiedonhakijoiden kohtaama suuri tietomäärä saattaa johtaa informaatioähkyn.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimuksessa luotiin uusi sosiaaliseen vuorovaikutukseen perustuva automaattinen keino luoda tekstiiviestelmiä potilasfoorumien viesteistä. Laadittu järjestelmä toimi paremmin kuin yleiset tiivistelmiä tuottavat työkalut.
6. tutkimus	Song, H., Omori, K., Kim, J., Tenzek, K., Morey Hawkins, J., Lin, W., Kim, Y., & Jung, J. (2016). <i>Trusting Social Media as a Source of Health Information: Online Surveys Comparing the United States, Korea, and Hong Kong</i>
Käyttösyöt	Sosiaalisen median avulla voidaan löytää muita käyttäjiä, joilla on kokemusta samoista sairauksista tai vastaavanlaisia terveyshuolia. Se tarjoaa tiedonhaussa mahdollisuuden seurata muiden terveysaiheisia kokemuksia. Terveysaiheista tietoa etsitään myös perheenjäsenten puolesta.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Tiedonhaku sosiaalisilta sivustoilta voi parantaa tiedon saavutettavuutta, sekä rikastuttaa ja elävöittää sitä käyttäjien kokemuksilla. Sosiaalinen media voi auttaa levittämään terveysaiheista asiantuntijatietoa, jonka luo tavalliset käyttäjät pääsevät helpommin. Ensikäden kokemuseräinen tieto sosiaalisissa verkostoissa voi vaikuttaa relevantimmalta ja lisätä luottamusta myös asiantuntijoihin.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimuksen lähtökohdaksi olivat mahdolliset kulttuuriset erot verkkopohjaisen terveystiedon lähteiden käytössä ja luotettavuuden arvioinnissa korealaisten ja hongkongilaisten sekä amerikkalaisten välillä. Tutkimus osoitti, että edelliset

	kaksi ryhmää luottivat enemmän kokemuseräiseen tietoon, kun taas jälkimmäinen ryhmä suosi asiantuntijalähteitä.
7. tutkimus	Kim, Y. (2013). <i>Does online searching cause or enforce health information disparity?</i>
Käyttösyit	Sosiaalisen median avulla hankitaan terveystietoa, joka tukee omien päätösten tekemistä. Sosiaalisia sivustoja käytetään tiedonhaussa myös löytämään esimerkiksi lääkäri tai muu terveysasiantuntija.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalisen median käyttö tiedonhaussa, ja sitä kautta hankittu tieto voi motivoida lääkäreitä sekä terveysteollisuutta tarjoamaan paremman laatuista palveluita. <i>Haitat:</i> Vähemmän koulutetut potilaat eivät välttämättä ole perehtyneet esimerkiksi keinoihin hakea terveyspalveluiden tarjoajien arvosteluja sosiaalisesta mediasta. Tämän vuoksi yleisesti jaettua tietoa ei myöskään usein käytetä valintojen tukena.
Viitekehys/ lähtökohdat	Viitekehystenä oli käsitys verkkopohjaisen tiedonhaun aiheuttamasta eriarvoisuudesta. Eriarvoisuuden syitä olivat vaihtelevat tasot koulutuksessa, terveyslukutaidossa, tietokoneen käyttötaidoissa ja terveysaiheisen sosiaalisen median käytössä.
8. tutkimus	Thackeray, R., Crookston, B., & West, J. (2013). <i>Correlates of health-related social media use among adults</i>
Käyttösyit	Tutkimuksessa havaittiin, että sosiaalista mediaa käyttävät tiedonhankinnassa erityisesti ihmiset, joilla on jokin krooninen sairaus. Tutkimuksessa ehdotettiin, että tietoa hankitaan sairauden hallintaan. Myös hyvätuloiset konsultoivat sosiaalista mediaa. Tätä selitettiin sillä, että hyvätuloiset saattavat käyttää Internetiä yleisesti muita useammin, ja lisäksi ryhmällä on enemmän valinnanvaraa terveydenhoitopalveluiden suhteen. Tulokset kertoivat vielä, että sosiaalista mediaa käyttävät tiedonhaussa henkilöt, joilla on vakituinen terveyspalveluiden tarjoaja. Tämä saattaa liittyä kiinnostukseen henkilökohtaisen terveystiedon seuraamisesta verkossa, mutta toisaalta saattaa viestiä siitä, että nämä henkilöt ovat yleisti ottaen varakkaampia.

9. tutkimus	Kim, Y. (2015). <i>Is seeking health information online different from seeking general information online?</i>
Käyttösyit	Henkilöt, joilla on terveysongelmia käyttävät sosiaalista mediaa itselleen hyödyllisen informaation etsintään. Tiedonhakijat, joilla on korkea lukutaidollinen osaaminen ja hyvät tietokoneen käyttökyvyt käyvät myös sosiaalista mediaa, mikä kielii esimerkiksi lisääntyneestä kiinnostuksesta julkiseen terveysaiheiseen tietoon. Tällaisilla tiedonhakijoilla on usein hyvä terveydenhoidollinen asema, joten sosiaalinen media on heille yksi vaihtoehtoinen tiedonhaun kanava.
Hyödyt ja haitat	<i>Haitat:</i> Sosiaalisen median käyttö terveystiedonhaussa saattaa lisätä terveystiedollista eriarvoisuuden kuilua verkossa.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimus pohjautui ajatukseen sosioekonomisista tekijöistä johtuvasta digitaalisesta eriarvoisuudesta, jota lisääntynyt Internetin käyttö tiedonhaussa saattaa voimistaa.
10. tutkimus	Alhuwail, D., & Abdulsalam, Y. (2019). <i>Assessing Electronic Health Literacy in the State of Kuwait: Survey of Internet Users From an Arab State</i>
Hyödyt ja haitat	<i>Haitat:</i> Sosiaalisen median kautta hankitulla tiedolla on käyttäjille rajallista henkilökohtaista arvoa. Informaatio sosiaalisessa mediassa on yleisesti epäluotettavaa.
Viitekehys/ lähtökohdat	Lähtökohtana oli kartoittaa terveysaiheista elektronista lukutaitoa Kuwaitissa, jossa lähes 90 prosentilla maan väestöstä on pääsy Internettiin.
11. tutkimus	Park, M. S., Oh, H., & You, S. (2020). <i>Health information seeking among people with multiple chronic conditions: Contextual factors and their associations mined from questions in social media</i>
Käyttösyit	Sosiaalista mediaa käytetään yleisesti tiedonhaussa, koska se kannustaa aktiiviseen vuorovaikutukseen henkilöitä, joilla on samankaltaisia terveyshuolia. Useista kroonisista sairauksista kärsivät hakivat tietoa ja kontekstualisoivat tiedontarpeensa, jotta he saisivat sosiaalisesta mediasta vastauksia mahdollisimman monilta käyttäjiltä. Saman ryhmän tiedonhaun syyt sosiaalisessa

	<p>mediassa liittyivät vahvasti keinojen etsimiseen, joiden avulla selvitä sairaudesta ja jotka auttavat vähentämään negatiivisia tunteita. Mikäli kroonisista sairauksista kärsivät näkivät terveydentilansa huonona, oli tämä myös yksi syy etsiä tietoa.</p>
Hyödyt ja haitat	<p><i>Hyödyt:</i> Tiedonhaku sosiaalisessa mediassa saattaa yhdistää käyttäjiä, joilla on vastaavanlaisia kokemuksia terveydenhuollosta. Sosiaalinen media parantaa pääsyä informaation luo, auttaa nostamaan kysymyksiä, jakamaan kokemuksia ja tutustumaan muiden mielipiteisiin. Tiedonhaku sosiaalisessa mediassa auttaa käyttäjiä täsmentämään tiedontarpeensa kokonaisiksi lauseiksi vastausten saamiseksi muilta henkilöiltä. Toisten käyttäjien viestit tarjoavat autenttista ja monipuolista informaatiota.</p>
Viitekehys/ lähtökohdat	<p>Tutkimustuloksia tulkittiin sosiaalisen kognitiivisen teorian pohjalta, joka pyrkii selittämään terveystietämystä henkilökohtaisten ja ympäristöllisten tekijöiden dynamiikkana.</p>
12. tutkimus	<p>Yi, Y. (2018). <i>Sexual health information-seeking behavior on a social media site: Predictors of best answer selection</i></p>
Käyttösyöt	<p>Sosiaalinen media tarjoaa väylän löytää kollektiivista terveysaiheista tietoa ja oivalluksia suurelta määrältä ihmisiä sellaisessa kulttuurissa, jossa seksuaalisista aiheista tai seksuaaliterveydestä puhuminen ei tunnu miellyttävältä. Sosiaalisia kysymys-vastaus sivustoja käytetään, koska ne ovat anonyymejä ja tarjoavat yksityisyyttä sekä helppokäyttöisyyttä. Tiedonhakijat etsivät hyödyllisen informaation ohella positiivisia viestejä, kuten muiden sosiaalista tukea, empatiaa ja rohkaisua.</p> <p>Sosiaalista mediaa saatetaan käyttää myös käytännön neuvojen saamiseen tavallisilta ihmisiltä, koska käyttäjät suhtautuvat skeptisesti tyypillisiin terveysasiantuntijoiden antamiin vastauksiin. Tiedonhakijat etsivät sellaista ensikäden kokemustietoa, jota asiantuntijat eivät voi tarjota, soveltaakseen sitä omaan tilanteeseensa. Myös uteliasuus, terveysongelmien ratkaisun halu tai omien kokemusten todentaminen saavat ihmiset käyttämään tiedonhaussa</p>

	<p>sosiaalista mediaa. Sosiaalisen median käyttö voi tarjota arkaluontoisten terveystietojen kohdalla tiedonhakijalle muiden kollektiivisia ajatuksia esimerkiksi päätöksenteon tueksi.</p>
Hyödyt ja haitat	<p><i>Hyödyt:</i> Muilta käyttäjiltä hankittu terveystieto, joka sisältää henkilökohtaisia kokemuksia, on normatiivista tai tilastollista viestintää tehokkaampaa terveyden edistämässä sekä haitallisen käyttäytymisen muuttamisessa. Muiden kokemukset saattavat täydentää asiantuntijoiden tarjoamia terveystietoja.</p> <p><i>Haitat:</i> Informaatio, jota hankitaan kysymys-vastaus sivustoilta, ei ole välttämättä luotettavaa.</p>
13. tutkimus	<p>Ashfield, S., & Donelle, L. (2020). <i>Parental Online Information Access and Childhood Vaccination Decisions in North America: Scoping Review</i></p>
Käyttösyöt	<p>Sosiaalisen median kautta lasten vanhemmat voivat saada tietoa rokotteista. Vanhemmat haluavat ymmärtää muiden kokemuksia rokotusprosessista.</p>
Hyödyt ja haitat	<p><i>Haitat:</i> Muiden kokemukset sosiaalisessa mediassa saattavat johtaa joissakin tapauksissa epäedullisiin terveyttä koskeviin päätöksiin, kuten oman lapsen rokottamatta jättämiseen tai rokottamisen viivästyttämiseen. Sosiaalinen media informaation lähteenä voi vähentää rokottamisesta olevien hyötyjen kokemista. Osa sosiaalisen median sivustoista pitää sisällään heikkolaatuista lapsuusiän rokotuksia käsittelevää informaatiota. Sosiaalinen media sisältää myös laajaa epäluottamusta valtiollisia instituutioita ja rokoteteollisuutta kohtaan. Tiedonhakijat saattavat kohdata vääristeltyä rokotusinformaatioita, salaliittoteorioita ja myyttejä.</p>
Viitekehys/ lähtökohdat	<p>Vanhempien tiedonhankintakäyttäytyminen lasten rokottamispäätösten yhteydessä.</p>
14. tutkimus	<p>Richards, K., Kramer Freeman, L., & Sears, S. (2016). <i>The influence of social media use, online information seeking, and acceptance on implantable cardioverter defibrillator patient shock anxiety</i></p>

Käyttösyit	Sosiaalisen median avulla halutaan saada lisää tietoa omasta terveydentilasta sekä neuvoja muilta, jotka ovat samassa tilanteessa. Sosiaalinen media tiedonhaun kanavana tarjoaa muiden tukea ja väylän keskustella samanmielisten kanssa.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Tiedonhaun välineenä sosiaalinen media on monipuolinen: se sallii globaalin aktiivisen osallistumisen, ideoiden ja informaation jakamisen, mutta mahdollistaa myös hiljaisen keskustelujen seuraamisen.
15. tutkimus	Chen, L., Wang, X., & Peng, T. (2018). <i>Nature and Diffusion of Gynecologic Cancer-Related Misinformation on Social Media: Analysis of Tweets</i>
Käyttösyit	Sosiaalinen media toimii väylänä löytää ja jakaa syövän ehkäisyyn sekä hoitoon liittyvää tietoa. Sosiaalisen median kautta etsitään sosiaalista tukea syövän kanssa elämiseen ja tunteiden hallintaan sekä muiden käyttäjien kokemuksia syövästä.
Hyödyt ja haitat	<i>Haitat:</i> Sosiaalisen median kautta hankitun informaation hyödyntäminen saattaa olla riskialtista sen epätarkkuuden vuoksi. Sosiaalisessa mediassa liikkuu runsaasti terveysaiheista ja erityisesti syöpiin liittyvää misinformaatiota, joka saattaa vaikuttaa negatiivisesti syöpien ehkäisyyn ja hoitoon. Sosiaalisen median informaatiotulvan keskellä tavallisilla käyttäjillä ei välttämättä ole riittävää tietotaitoa arvioida informaation luotettavuutta.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimuksen lähtökohtana oli tutkia syöpiin liittyvän misinformaation luonnetta ja leviämistä.
16. tutkimus	Li, Y., & Wang, X. (2018). <i>Seeking health information on social media: A perspective of trust, self-determination, and social support</i>
Käyttösyit	Sosiaalista mediaa käytetään löytämään informaatiota esimerkiksi tietyistä terveysaiheista, hoidoista, painonhallinnasta, terveysvakuutuksista, lääkityksestä, ikääntymisestä, raskaudesta ja hoitokustannuksista. Sosiaalisen median työkalut yhdistävät käyttäjiä, joilla samantapaisia terveyshuolia, ja käyttäjät voivat perustaa keskinäisiä tukiryhmiä sairaudesta selviämiseen. Tietoa

	<p>sosiaalisesta mediasta haetaan usein, koska henkilöllä itsellään tai jollakin hänen lähteistään on terveysongelmia. Sosiaalista mediaa käytetään tiedonhaussa myös siksi, että sieltä on aiemmin saatu hyödylliseksi ja luotettavaksi koettua terveystietoa. Yleisti luottamus kanavan pätevyyteen ja käyttäjien hyvätahoisuuteen, koettu autonomisuus ja samaistuttavuus yhteisöjen sisällä sekä sosiaalinen tuki ovat syitä käyttää terveystiedonhaussa sosiaalista mediaa.</p>
Hyödyt ja haitat	<p><i>Hyödyt:</i> Tiedonhaku sosiaalisen median kautta saattaa tarjota käyttäjälle sosiaalista tukea ja yhteisöllisyyttä. Koettu muiden läsnäolo palvelussa voi lisätä psyykkistä hyvinvointia. Sosiaalinen media tyydyttää tiedontarpeiden lisäksi yksilön sisäsyntyisen sosiaalisen ja emotionaalisen tarpeen. Lisäksi toisten tuki saattaa auttaa negatiivisten tunteiden hallinnassa ja parantaa oloa. Tällaiset positiiviset tunteet voimistavat uskoa siihen, että hankittu informaatio on hyödyllistä ja auttaa ratkaisemaan terveysongelmia. <i>(Huom. tämä ei välttämättä ole hyöty.) Haitat:</i> Sosiaalisen median kautta hankittuun informaatioon ei täysin luoteta. Koska tavalliset käyttäjät voivat tuottaa terveysaiheista sisältöä, on se usein epä johdonmukaista ja harhaanjohtavaa. Lisäksi käyttäjän voi olla vaikea arvostella sisällön laatua, koska häneltä puuttuu terveysalan asiantuntemusta.</p>
Viitekehys/ lähtökohdat	<p>Tutkimus mittasi itsemääräämisen, luottamuksen eri osa-alueiden ja sosiaalisen tuen vaikutusta sosiaalisen median terveysaiheiseen tiedonhaakuun.</p>
17. tutkimus	<p>Zhao, X., Fan, J., Basnyat, I., & Hu, B. (2020). <i>Online Health Information Seeking Using “#COVID-19 Patient Seeking Help” on Weibo in Wuhan, China: Descriptive Study</i></p>

Käyttösyyt	<p>Sosiaalista mediaa käytetään saamaan tietoa ajankohtaisesta terveysongelmasta ja sen hoidosta, tässä tapauksessa koronaviruksesta. Tutkimuksen kontekstissa nähtävästi etenkin ne henkilöt, jotka olivat ikänsä puolesta suurimmassa vaarassa, tai joilla oli jo jokin terveysongelma, hyödynsivät sosiaalista mediaa tiedonhaussa. Myös nuorempi sukupolvi käytti kanavaa vanhempien henkilöiden puolesta. Lisäksi sosiaalista mediaa käytettiin terveystiedon etsimisessä, koska liikkumisrajoitukset vaikeuttivat pääsyä hoitopaikoille. Erityisesti sosiaalista mediaa käytettiin, koska ihmiset halusivat informaatiota siitä, miten päästä hoidettavaksi. Muita tiedonhaun syitä olivat neuvojen saanti esimerkiksi itsekaranteenista sekä pyynnöt saada resursseja tai apua.</p>
Hyödyt ja haitat	<p><i>Hyödyt:</i> Sosiaalisen median käyttö terveystiedonhaussa yhdistää tärkeällä tavalla tiedonhakijat ajankohtaiseen sekä luotettavaan informaatioon, konkreettisiin resursseihin ja empaattiseen yhteisöön. Kriisin keskellä informaation sekä neuvojen ohella sosiaalinen media tarjoaa käyttäjilleen mahdollisuuden keskusteluun ja vastavuoroiseen huolenpitoon.</p>
18. tutkimus	<p>Gesser-Edelsburg, A., Abed Elhadi Shahbari, N., Cohen, R., Mir Halavi, A., Hijazi, R., Paz-Yaakobovitch, G., & Birman, Y. (2019). <i>Differences in Perceptions of Health Information Between the Public and Health Care Professionals: Nonprobability Sampling Questionnaire Survey</i></p>
Käyttösyyt	<p>Suuri yleisö käyttää sosiaalista mediaa terveystiedonhaussa, koska sillä ei ole erityisiä ammatillisia tai totunnaisia syitä käyttää ammattilaisten suosimia kanavia, kuten organisaatioiden verkkosivuja tai tieteellisiä artikkeleita. Suurella yleisöllä ei myöskään välttämättä ole tarvittavaa terveystiedollista lukutaitoa ymmärtää tieteellisten tiedonlähteiden monimutkaista lääketieteellistä informaatiota.</p> <p>Lisäksi tavalliset käyttäjät suosivat tiedonhaussa sosiaalista mediaa, koska terveysalan organisaatiot eivät tarjoa tarvittavia vastauksia yleisön kysymyksiin, ja koska organisaatiot hyödyntävät yksiaänistä tiedottamista dialogin sijaan. Sosiaalinen media tarjoaakin tiedonhaun ohella käyttäjilleen välineen luoda itse</p>

	sisältöä ja kommunikoida toisten kanssa. Sosiaalista mediaa käytetään myös siksi, koska terveysalan toimijat eivät aina ole täysin läpinäkyviä informaation välittämisessä. Sosiaalinen media onkin kanavan etsiä mahdollisesti puuttuvaa tai ylimääräistä tietoa. Näiden ohessa sosiaalinen media tarjoaa emotionaalista ja kokemusperäistä tietoa päätöksenteon tueksi pelkän analyyttisen ja rationaalisen järjestyksen sijaan.
Hyödyt ja haitat	<i>Haitat:</i> Sosiaalista mediaa pidetään epäluotettavana tiedonhaun kanavana.
19. tutkimus	Gruzd, A., Black, F., Le, T., & Amos, K. (2012). <i>Investigating biomedical research literature in the blogosphere: A case study of diabetes and glycated hemoglobin (HbA1c)</i>
Käyttösyöt	Sosiaalisen median blogosfääri on lääkäreille, potilaille ja omaishoitajille yksi väylä etsiä informaatiota, mutta myös paikka jakaa kokemuksia ja keskustella hoidoista.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalisella medialla on potentiaalia yhdistää uusinta tutkimusta ja sosiaalisia vaikuttajia, jotta oleellinen terveysaiheinen informaatio saataisiin näkyvämmäksi ja löydettävämmäksi. <i>Haitat:</i> Sosiaalisen median kautta hankittu tieto voi olla virheellistä tai vanhentunutta. Blogien terveystiedon tuottajat hyödyntävät itse harvoin lähteinään ajankohtaista tutkimuskirjallisuutta.
20. tutkimus	Pian, W., Khoo, C., & Chang, Y. (2016). <i>The Criteria People Use in Relevance Decisions on Health Information: An Analysis of User Eye Movements When Browsing a Health Discussion Forum</i>
Käyttösyöt	Sosiaalista mediaa käytetään löytämään omaan terveydentilaan liittyvää informaatiota, kuten tietoa sairauksista, niiden oireista ja hoidoista. Lisäksi kanavaa hyödynnetään muiden henkilöiden puolesta, esimerkiksi etsittäessä tietoa hoidoista, lääketieteen termeistä ja sairauksien syistä. Sosiaalista mediaa käytetään myös yleisen terveysaiheisen tiedon etsimisessä. Tällaista sisältöä ovat muun muassa ruokavalioon, kuntoiluun, kansanterveyteen ja kiinnostaviin tarinoihin liittyvä informaatio. Sosiaalista mediaa voidaan käyttää myös, koska käyttäjillä on piileviä terveystiedontarpeita.

Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimus pyrki tunnistamaan, millaisilla kriteereillä käyttäjät arvioivat relevanttia terveysaiheista informaatiota heidän silmiensä liikkeitä analysoimalla.
21. tutkimus	Langford, A., & Loeb, S. (2019). <i>Perceived Patient-Provider Communication Quality and Sociodemographic Factors Associated With Watching Health-Related Videos on YouTube: A Cross-Sectional Analysis</i>
Käyttösyöt	<p>Sosiaalinen media tarjoaa väylän löytää tietoa sairauksista ja oppia muiden samoista vaivoista kärsivien kokemuksista. Tiedonhakijat voivat seurata sairauksiin liittyviä sosiaalisen median sivuja ja osallistua tiettyihin sairauksiin keskittyviin ryhmäkeskusteluihin. Lisäksi tietoa sosiaalista mediasta etsitään, koska käyttäjä kokee suhteensa terveyspalveluiden tarjoajiin heikkolaatuisiksi. Esimerkiksi huonolaatuinen viestintä lääkärissä saattaa ohjata potilaan etsimään lisätietoa, vahvistusta, hoidollisia vaihtoehtoja tai helpotusta levottomuuteen sosiaalisesta mediasta.</p> <p>On myös mahdollista, että tiettyjen väestöryhmien, kuten latinoiden ja aasialaisten, kulttuurilliset asenteet terveysammattilaisten auktoriteettia kohtaan synnyttävät huonompaa keskinäistä kommunikointia ja epävarmuutta lääkärintarkastuksissa, mikä taas johtaa etsimään tietoa esimerkiksi YouTubesta. Myös nuorempi ikä ja toisaalta korkeamman koulutuksen tuottamat käsitykset omista kyvyistä voivat selittää sosiaalisen median käyttöä tai sen hyödyntämistä vaihtoehtoisena tiedonlähteenä. Yleisesti ottaen tiedonhakijan terveyteen liittyvät huolet, uskomukset, periaatteet ja uteliaisuus saattavat ohjata tiedonhaussa sosiaalisen median kanaviin.</p>

Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Käyttäjä voi löytää laadukasta terveysaiheista informaatiota; esimerkiksi monet YouTube-videot ovat opettavaisia ja korkealaatuisia. Löydetty sisältö voi parantaa potilaan tietoutta tilastaan ja hoidoista, mikä taas saattaa vaikuttaa positiivisesti viestintään potilaan ja lääkärin välillä. <i>Haitat:</i> Toisaalta moni terveysvideo on heikkolaatuinen, harhaanjohtava ja sisältää kaupallista sisältöä. Tiedonhakijan kohtaama misinformaatio voi vaikuttaa negatiivisesti asenteisiin sekä omaa tervettä koskeviin päätöksiin, ja tätä kautta kommunikaatioon potilaan ja hoidon tarjoajan välillä. Altistuminen misinformaatiolle saattaaakin entisestään huonontaa potilaan ja hoidon tarjoajan suhdetta.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimus analysoi potilaiden ja terveyspalveluiden tarjoajien välisen viestinnän laadun sekä erilaisten sosiodemografisten tekijöiden vaikutusta terveysvideoiden katseluun.
22. tutkimus	Scott Duncan, T., Riggare, S., Koch, S., Sharp, L., & Hägglund, M. (2019). <i>From Information Seekers to Innovators: Qualitative Analysis Describing Experiences of the Second Generation of E-Patients</i>
Käyttösyöt	Sosiaalisen median kautta etsitään vertaisten tukea ja neuvoja, mikäli käyttäjän yhteistyö tai viestintä terveysammattilaisen kanssa on koettu riittämättömäksi. Käyttäjien tukea etsitään myös ennen lääkärissä käyntiä, sillä tieto siitä että muillakin on vastaavia ongelmia, auttaa keskustelemaan terveyshuolista ammattilasten kanssa. Sosiaalista mediaa käytetään usein väylänä löytää vähemmän muodollisia vertaisten yhteisöjä.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalisen median kautta voidaan löytää inspiraatiota ja vertaissuhteista kumpuavaa voimaa. Tiedonhaun lomassa sosiaalinen media ja sen kautta löydetty yhteisöt tarjoavat myös kanavan auttaa ja tukea muita.
Viitekehys/ lähtökohdat	Tutkimus pohjautui ensimmäisen ja erityisesti toisen sukupolven e-potilaiden terveyttä koskeviin aktiviteetteihin. Toisen sukupolven e-potilaat tuottavat tiedon etsimisen ja vertaisten kanssa kommunikoinnin ohella tietoa itse, tarjoten samalla ratkaisuja terveysongelmiin.

23. tutkimus	Atarodi, A., Dastani, M., Ghorbani, M., & Atarodi, A. (2021). <i>The role of mass media and social media in developing awareness of self-care behavior against the outbreak of covid-19</i>
Käyttösyöt	Sosiaalista mediaa käytettiin tutkimuksessa, jotta käyttäjät löytäisivät informaatiota sekä saivat yleistä käsitystä koronaviruksesta ja sen leviämisestä, eli siis ajankohtaisesta terveysongelmasta. Sosiaalista mediaa käytettiin erityisesti löytämään itsehoitoon liittyvää informaatiota vertaisilta koronanviruksen leviämisvaiheessa.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalinen media tiedonhaun kanavana on helppokäyttöinen, interaktiivinen ja moniulotteinen. Se on Iranin kontekstissa virallisiin tahoihin verrattuna nopea, eikä niin yksipuolinen ja joustamaton kuin valtiollinen media. Sosiaalisen median hyödyntäminen vaikuttaa positiivisesti sairauksien hallintaan, hoitoon ja käyttäjien sitoutumiseen oman terveyden edistämiseen. Lisäksi sosiaalisen median kautta hankittu terveystieto voi auttaa ymmärtämään paremmin sairauksia, jolloin kanava toimii myös aktiivisesti apuna terveysongelmien ehkäisyssä.
24. tutkimus	Liu, D., Lu, C., & Burston, B. (2016). <i>The role of social media as a source of information on nursing home care decision making</i>
Käyttösyöt	Sosiaalista mediaa käytetään löytämään terveyteen liittyvää objektiivista tietämystä, muiden mielipiteitä, käytännön neuvoja sekä vakuutteluja oman päätöksenteon tueksi. Sosiaalisen median sivustoilta esimerkiksi etsitään vanhainkoteja koskevaa informaatiota vanhemman ja/tai isovanhemman puolesta. Lisäksi sosiaalista mediaa käytetään sellaisen tiedon etsintään, jonka avulla pyritään informoimaan läheisiä hoitokoteihin liittyvässä päätöksenteossa. Sosiaalinen media on apuväline löytää epämuodollisia tiedonlähteitä, joiden kautta saatua informaatiota, kuten vanhuuden epämieluisiin lieveilmiöihin liittyvää tietoa, ei löydy virallisilta vanhainkotitietoutta välittäviltä sivuilta.

Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalisen median vertaislähteistä saa lohdutusta ja apua omien tunteiden hallinnassa. Sosiaalinen media tiedonhaun kanavana voi auttaa löytämään yhteisöllistä informaatiota, joka vahvistaa luottamusta ja auttaa tukemaan tiedonhakijoita vaikeiden päätösten kohdalla. Sosiaalinen media saattaa myös toimia väylänä, joka ohjaa tiedonhakijoita virallisten asianmukaisten informaatiokanavien pariin.
25. tutkimus	Colineau, N., & Paris, C. (2010). <i>Talking about your health to strangers: Understanding the use of online social networks by patients</i>
Käyttösyöt	Ihmiset etsivät sosiaalista verkostoitumispalveluista tarvitsemaansa yhteisöllistä tukea, sillä he ajattelevat että käyttäjät, joilla on samanlaisia terveyteen liittyviä kokemuksia, tarjoavat empatiaa ja ymmärtävät heidän tilanteensa paremmin kuin lääkärit. Lisäksi sosiaalista mediaa käytetään, koska sitä kautta päästään käsiksi suureen määrään terveysaiheista informaatiota. Käyttäjät haluavat kokonaisvaltaista tietoa, eivätkä vain sellaista, joka on terveysammattilaisen heille suodattamaa. Käyttäjät hakevat sosiaalisesta mediasta myös tietoa, jotta he voisivat itse esittää kysymyksiä lääkäreilleen. Lisäksi on mahdollista, että sosiaalisen median nopeaa vertaisviestintää käytetään tiedonhaussa, koska käyttäjät kokevat, että lääkäreillä ei ole riittävästi tietoa uusimmista lääketieteen läpimurroista tai tietyistä epätavallisista sairauksista.
Hyödyt ja haitat	<i>Hyödyt:</i> Sosiaalisen media tiedonhaussa voimaannuttaa potilaita tarjoamalla pääsyn valtavaan määrään informaatiota, sekä väylän jakaa kokemuksia ja keskustella vaihtoehdoista.

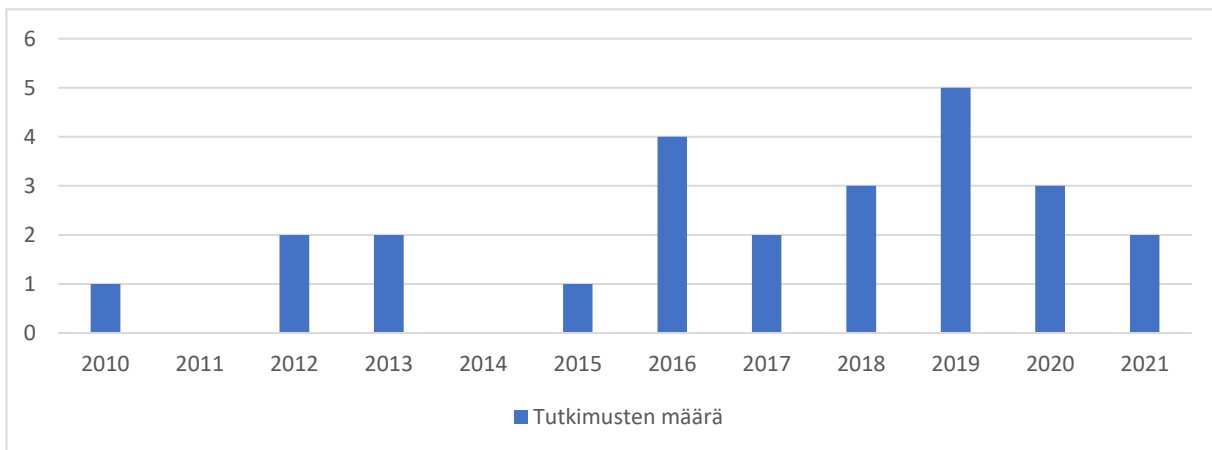

5 TULOSTEN YHTEENVETO JA TULKINNAT

5.1 Johtopäätökset

Lopulliseksi aineistoksi valikoitunut tutkimusmateriaali oli varsin uutta, mikä ilmentää terveysaiheisen tutkimuksen olevan jatkuvasti ajankohtaista. Alempana kaaviossa 3 on esitetty tutkimusten tarkempi jakautuminen vuosittain. Kiinnostus terveysaiheisen tiedonhaun aihepiiriin näyttää kasvaneen vuodesta 2016 alkaen. Onkin mielenkiintoista, että vuosi 2016 muistetaan Internetin kontekstissa erityisesti kasvavista huolista sosiaalisessa mediassa kiertäviä valeuutisia kohtaan. (Allcott & Gentzkow 2017, 212).

Kaavio 3. Tutkimusten määrän jakautuminen vuosittain

Myös uusin globaalia hyvinvointia horjuttava tapahtuma, eli COVID-19-pandemia, näkyi suoraan kolmen tutkimuksen aiheissa. Muita ajankohtaisia artikkeleissa esiintyneitä terveysaiheita olivat syöpä, rokottaminen ja seksuaaliterveys. Kaikki nämä ja lukuisat muut esiin tulleet terveysaiheet liittyivät tutkimuksissa tavalla tai toisella sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan käyttäjien tiedon etsimisen prosesseihin. Tiedonhaun näkökulma yhdistettynä sosiaalisten verkostoitumispalveluiden tarjoamaan yhteisöllisyyteen onkin terveyden edistämisen kannalta hyvin keskeinen.

Sosiaalisen median yleisimpiä käyttösyitä terveysaiheisessa tiedonhankinnassa olivat vähemmän yllättävästi tiettyä sairautta, ongelmaa tai yleisluontoista terveysasiaa käsittelevän informaation löytäminen, sillä sosiaalinen media tarjosi reitin lukuisten erilaisten tiedonlähteiden luo. Syy mainittiin 76 prosentissa tutkimuksista. Tulos kertoo kuitenkin siitä, että tiedonhakijat käyttivät sosiaalista mediaa aktiivisesti omaa tai muiden terveyttä koskevan tiedon etsimiseen sen sijaan, että

vain kohtaisivat siellä passiivisesti terveysaiheista tietoutta. Sosiaalinen media näyttää olevan tiedonhankinnan kanava myös henkilöille, joilla on jo jokin sairaus, sillä asia mainittiin 40 prosentissa artikkeleista. Toisaalta havainto viittaa siihen, että tietyt sairaudet ja potilasryhmät ovat monesti olleet terveystiedon etsimiseen liittyvien tutkimusten lähtökohtana.

Olipa käyttäjä sitten terve tai sairas, on sosiaalinen media helposti käytettävä ja samalla runsaan käyttäjämäärän tavoittava kanava, jotka olivat käytösyinä 24 prosentissa artikkeleista. Hyvin yleinen syy käyttää terveystiedonhaussa sosiaalista mediaa olivat sen kautta saadut muiden käyttäjien tai vastaavassa tilanteessa olevien henkilöiden neuvot, apu ja kokemukset. Syy tuli esiin 48 prosentissa tutkimuksista. Toisten käyttäjien kokemukset tarjoavat ainutlaatuista perspektiiviä, jota ei välttämättä saa järkevästi lääkäriltä tai muilta virallisilta asiantuntijapohjaista terveystietoa välittäviltä kanavilta. 32 prosentissa tuloksista mainittiin yhtenä käyttösyynä myös tiedonhakijoiden etsimä sosiaalinen tai emotionaalinen tuki. Vaikka sosiaalinen media saatetaan toisinaan mieltää negatiiviseksi viestintäkanavaksi, tarjosi se kuitenkin terveyshuolien kanssa kamppaileville työkalun etsiä rohkaisua, turvaa ja yhteisöllisyyttä.

Yhteenvedon voisi sanoa, että sosiaalisella medalla on terveystiedon hakemisessa hyvin monenlaisia käyttösyitä, joista osa johtuu sosiaalisen median ominaisuuksista, kuten tiedonhakijat yhdistävistä sosiaalisista verkostoista sekä helppokäyttöisyydestä. Lisäksi tulokset osoittivat, että sosiaalinen media vastaa tarpeisiin, joita esimerkiksi puutteet terveyspalveluissa tai tiettyjen kulttuurien terveystiedon välittämisessä aiheuttavat (mainittiin 24 prosentissa tutkimuksista). Näyttääkin siltä, että ihmiset kaipaavat terveysasioissa pelkkien ylhäältä annettujen faktojen sijaan vertaisten kokemustietoa ja yhteisön tarjoamaa tukea. Sosiaalinen media onkin tähän tarkoitukseen erinomainen työkalu. Sosiaalinen media on myös tärkeä kanava terveysaiheisessa kriisitiedonhaussa, sillä käyttäjät voivat koordinoida sen avulla toisilleen apua sekä aineellisia ja aineettomia resursseja. Tutkielman tulokset sosiaalisen median käytön syistä terveystiedonhaussa olivat yhteneviä kappaleessa neljä mainitun Zhaon ja Zhangin katsaukselle, mutta toivat lisäksi erityisesti monia tarkempia käyttöön vaikuttavia tekijöitä.

Tutkimuksissa esiintyneet sosiaalisen median hyödyt ja haitat tiedonhaussa jakaantuivat määrällisesti melko tasaisesti. 72 prosentissa tutkimuksista esiintyi jokin hyöty, kun taas haittavaikutuksista mainittiin 60 prosentissa artikkeleista. Sosiaalinen media onkin

terveystiedonhaussa ristiriitainen väline, sillä kanavalla on runsaasti potentiaalia sekä positiivisiin että negatiivisiin vaikutuksiin. Yhteisöllisyyden eri muodot koettiin useimmiten hyödyksi (32 prosentissa tutkimuksista), mikä viittaa käyttösyyden kanssa siihen, että terveystiedonhaussa on vahva kollektiivinen ulottuvuus. Tästä kertovat myös useat maininnat tiedon jakamisesta ja muiden auttamisesta oman tiedonhankinnan ohella. Yleisesti ottaen sosiaalinen media voi toimia hyödyllisenä välineenä terveyden edistämisessä, esimerkiksi tukemalla terveysammattilaisten toimintaa tai sitouttamalla käyttäjiä huolehtimaan terveydestään.

Sosiaalisen median selvin varjopuoli tiedonhaussa on epäluotettava terveysaiheinen informaatio, joka mainittiin haittana 48 prosentissa artikkeleista. Tulos on jokseenkin merkittävä, sillä virheellisen tiedon hyödyntämisellä voi olla terveyspäätöksissä kauaskantoisia seurauksia. Tilannetta huonontaa tiedonhakijoilta puuttuva asiantuntemus arvioida terveysaiheisia sisältöjä. On kuitenkin positiivista, että tiedonhakijat näyttävät olevan tietoisia sosiaalisessa mediassa liikkuvasta misinformaatiosta. Epäluottamus kieli luotettavan informaation tarpeesta, ja avaakin esimerkiksi terveysalan ammattilaisille mahdollisuuden lisätä läsnäoloaan sekä tuottaa sosiaaliseen mediaan laadukasta ja luotettavaa tietoa.

Luotettavan informaation löytämisen ongelmallisuus näkyy myös tutkimusten lähtökohdissa. Viisi tutkimusta (20 %) käsitteli tai sivusi terveystiedonhakua ja sosiaalista mediaa tiedon luotettavuuden arvioinnin näkökulmasta. Tähän liittyen myös laajempaa digitaalista lukutaitoa eriteltiin kahdessa artikkelissa. Tulokset vahvistavat käsitystä, että sosiaalinen media tiedonhankinnan kanavana on kiistanalainen ja vaatii käyttäjiltä informaation laadun aktiivista arviointia. Myös tiedonhaun helpottaminen, kuten automaattisesti tuotetut tekstiivistelmät, ja käyttäytymisen selittäminen, kuten sosiaalinen kognitiivinen teoria, olivat tutkimusten viitekehyksinä. Kiinnostavaa kyllä, kaksi hieman vanhempaa tutkimusta vuosilta 2013 ja 2015 käsittelivät sosiaalisen median käytön mahdollisesti aiheuttamaa digitaalista eriarvoisuutta. Tällainen näkökulma herättää pohtimaan esimerkiksi sitä, kuinka avoimia nykyisin helposti itsestäänselvyytenä pidetyt viestintävälineet lopulta ovat. Eriarvoisuus ei nimittäin välttämättä ilmene sosiaalisen median kontekstissa pelkästään puutteena päästä kanavan luo, vaan muun muassa heikosta koulutuksesta tai muista sosioekonomisista tekijöistä johtuvana kyvyttömyytenä arvioida kohdatun informaation laatua. Sosiaalisella medialla onkin käytettävyytensä puolesta potentiaalia demokratisoida

terveystiedonhakua, mutta samalla se saattaa syventää terveysaiheista oppineiden ja maallikkokäyttäjäkunnan välistä kuilua entisestään.

5.2 Tutkimuksen rajoitteet ja aiheita jatkotutkimukselle

Tutkimuskysymyksiin vastaaminen onnistui kokonaisuudessaan varsin hyvin. Ensimmäinen kysymys käyttösyistä ei kaikkien tutkimusten kohdalla päässyt kovin syvälle syihin, jotka lopulta ohjaavat sosiaalisen median käyttöä terveystiedonhankinnassa. Melko monessa tutkimuksessa näet mainittiin yhtenä syynä vain, että kanavaa käytetään koska sitä kautta saadaan jollakin tavalla hyödyllistä informaatiota. Tämä on itsessään syy, jota ei tutkimuksen systemaattisen luonteen vuoksi voinut ohittaa, mutta se on kovin yleisluontoinen, ja herättää kysymään tarkentavia kysymyksiä. Miksi-kysymystä voi periaatteessa jatkaa aina uudella miksi-kysymyksellä, mikä osoittautui ongelmaksi ensimmäisen tutkimuskysymyksen kohdalla. Käyttäjillä voikin olla hyvin monenlaisia, kenties tiedostamattomiakin syitä, joihin näin yleisluontoinen tutkielma ei päässyt käsiksi. Lisäksi tutkimuksissa käytetyt erilaiset otantamenetelmät, kuten Gesser-Edelsburgin ja kollegoiden (2019) käyttämä valikoiva otanta, rajoittavat tulosten yleistettävyyttä (Gesser-Edelsburg ja muut 2019, 4). Joka tapauksessa ensimmäinen kysymys toi kuitenkin esille myös kiinnostavia käyttösyitä, kuten sosiaalisen median roolin eräänlaisena arkielämän terveystietopalveluiden korvaajana, joita ei välttämättä kovin helposti tule yhdistäneeksi juuri sosiaalisen median käyttöön.

Toisen kysymyksen rajoitteet liittyvät hyötyjen osittaiseen päällekkäisyyteen käyttösyiden kanssa sekä hyötyjen ja haittojen tulkinnanvaraisuuteen. Joissakin tapauksissa on vaikea sanoa, onko tietyistä sosiaalisen median tiedonhakutavoista, kuten vertaisryhmien kautta saadusta informaatiosta lopulta hyötyä vai haittaa. Lisäksi jotkin käyttösyitä voidaan nähdä myös hyötyinä. Nähdäkseni toinen kysymys onnistui kuitenkin selkeyttämään sosiaalisen median tiedonhaun positiivisia ja negatiivisia puolia. Myös kolmas kysymys toi esiin joitakin kiintoisia tutkimuksellisia lähtökohtia ja teoreettisia tarttumapintoja. Aihealueesta muodostuvaa kokonaiskuvaa rajoittaa kuitenkin katsauksen kohdistuminen lopulta vain yhteen tietokantaan sekä muut tutkielman laajuuden asettamat rajoitukset, joiden vuoksi paljon artikkeleita jäi tämän tutkielman ulkopuolelle. Kattavuutta olisi voinut parantaa tiivistämällä kappaleessa neljä esiintyviä tuloksia yleisimpiin kategorioihin. Päädyin kuitenkin pitämään ne nykyisessä muodossaan, sillä tiivistämällä osa

hienovaraisemmista ja kenties mielenkiintoisimmista tuloksista olisi jäänyt laajempien luokkien tavoittamattomiin.

Yleisesti ottaen tuloksissa on jonkin verran pakollista tulkintaa. Monissa mukaan valikoituneissa tutkimuksissa käsiteltiin epämääräisesti sekaisin sosiaalista mediaa ja Internetiä, joten jäi tutkimuksen tekijän harkinnan varaan, kuuluiko esimerkiksi verkon kontekstiin myös sosiaalinen media tietyissä virkkeissä tai lauseyhteyksissä. Lisäksi tiedonhausta ja sosiaalisen media käytöstä puhuttiin tutkimuksissa synonyymien tapaan tai melko sattumanvaraisesti, mikä häytti tutkimuskysymyksiin vastaamista. Artikkeleissa sekoittuivatkin sosiaalisen median yleisen käytön hyödyt ja haitat sekä kanavassa tapahtuvan tiedonhaun aiheuttamat vastaavat tekijät. Vain jälkimmäiset olivat tämän tutkielman kannalta relevantteja, mutta niitä oli usein hankala erottaa toisistaan.

Tutkielma tarjoaa joitakin aiheita jatkotutkimukselle. Ensinnäkin tutkimusta voisi laajentaa tekemällä tuloksista yleisempää luokittelua myös useammista tietokannoista. Toiseksi sosiaalisen median tarkempia käyttösyitä terveystiedonhaussa voisi tutkia esimerkiksi käyttäjälähtöisten empiiristen tutkimusmenetelmien avulla. Näin päästäisiin paneutumaan syvemmälle niihin mahdollisiin tekijöihin, jotka saavat tiedonhakijat valitsemaan kanavakseen juuri sosiaalisen median. Tällä tavalla pystyttäisiin selvittämään myös tiettyjen taustamuuttujien, kuten koulutuksen ja ammatin sekä muiden sosioekonomisten tekijöiden vaikutusta tiedonhankinnan kanavien valintaan. Sosiaalisessa mediassa kiertävän terveystiedon koettu tai objektiivinen laatu sekä informaation ympärille muodostuvat yhteisöt olisivat myös kiinnostava aihe jatkotutkimukselle, joka valottaisi esimerkiksi potentiaalista tiedollista eriarvoisuutta, mutta myös sosiaalisen tuen merkitystä. Sosiaalisissa verkostoissa kulkeutuvan terveysaiheisen informaation ja misinformaation tarkempaa leviämistä, yhteisöjen dynamiikkaa ja terveystiedollisia vaikuttajia taas voisi havainnoida esimerkiksi sosiaalisen verkostanalyysin tai muiden *big dataan* käsiksi pääsevien tutkimustyökalujen avulla. Kaiken kaikkiaan aihealue on paitsi kiinnostava myös jatkuvan ajankohtainen ja tarjoaa lukuisia uusia tutkimuksellisia näkökulmia.

6 LÄHDELUETTELO

- Adekunle, A., James, O., & Adeyemo, W. (2020). Health Information Seeking Through Social Media and Search Engines by Parents of Children With Orofacial Cleft in Nigeria. *The Cleft Palate-Craniofacial Journal*, 57(4), 444–447. <https://doi.org/10.1177/1055665619884447>
- Allcott, H., & Gentzkow, M. (2017). Social Media and Fake News in the 2016 Election. *Journal of Economic Perspectives*, 31 (2), 211-36. <https://doi.org/10.1257/jep.31.2.211>
- Alhuwail, D., & Abdulsalam, Y. (2019). Assessing Electronic Health Literacy in the State of Kuwait: Survey of Internet Users From an Arab State. *Journal of Medical Internet Research*, 21(5), 1–12. <https://doi.org/10.2196/11174>
- Atarodi, A., Dastani, M., Ghorbani, M., & Atarodi, A. (2021). The role of mass media and social media in developing awareness of self-care behavior against the outbreak of covid-19. *Library Philosophy and Practice*, 1–12.
- Ashfield, S., & Donelle, L. (2020). Parental Online Information Access and Childhood Vaccination Decisions in North America: Scoping Review. *Journal of Medical Internet Research*, 22(10), 1–11. <https://doi.org/10.2196/20002>
- Brown, J. & Einsiedel, E. (1990). Public Health Campaigns: Mass Media Strategies. Teoksessa E. Ray & L. Donohew (Toim.), *Communication and Health: Systems and Applications* (s.153–170). Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Bruza, P., & Huibers, T. (1996). A study of aboutness in information retrieval. *The Artificial Intelligence Review*, 10(5-6), 381–407. <https://doi.org/10.1007/BF00130692>
- Carr, C., & Hayes, R. (2015). Social Media: Defining, Developing, and Divining. *Atlantic Journal of Communication*, 23(1), 46–65. <https://doi.org/10.1080/15456870.2015.972282>
- Ceri, S., Bozzon, A., Brambilla, M., Della Valle, E., Fraternali, P., & Quarteroni, S. (2013). *Web Information Retrieval* (1st ed. 2013.). Heidelberg: Springer. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-39314-3>

- Chen, L., Wang, X., & Peng, T. (2018). Nature and Diffusion of Gynecologic Cancer-Related Misinformation on Social Media: Analysis of Tweets. *Journal of Medical Internet Research*, 20(10), 1–11. <https://doi.org/10.2196/11515>
- Colineau, N., & Paris, C. (2010). Talking about your health to strangers: understanding the use of online social networks by patients. *The New Review of Hypermedia and Multimedia*, 16(1-2), 141–160. <https://doi.org/10.1080/13614568.2010.496131>
- Dalmer, N. (2017). Questioning reliability assessments of health information on social media. *Journal of the Medical Library Association*, 105(1), 61–68. <https://doi.org/10.5195/JMLA.2017.108>
- Dadaczynski, K., Okan, O., Messer, M., Leung, A., Rosário, R., Darlington, E., & Rathmann, K. (2021). Digital Health Literacy and Web-Based Information-Seeking Behaviors of University Students in Germany During the COVID-19 Pandemic: Cross-sectional Survey Study. *Journal of Medical Internet Research*, 23(1), 1–17. <https://doi.org/10.2196/24097>
- Scott Duncan, T., Riggare, S., Koch, S., Sharp, L., & Hägglund, M. (2019). From Information Seekers to Innovators: Qualitative Analysis Describing Experiences of the Second Generation of E-Patients. *Journal of Medical Internet Research*, 21(8), 1–12. <https://doi.org/10.2196/13022>
- Ellis, J., Mullan, J., Worsley, A., & Pai, N. (2012). The Role of Health Literacy and Social Networks in Arthritis Patients' Health Information-Seeking Behavior: A Qualitative Study. *International Journal of Family Medicine*, 2012, 1–6. <https://doi.org/10.1155/2012/397039>
- Fernandez-Luque, L., Karlsen, R., & Melton, G. (2012). HealthTrust: a social network approach for retrieving online health videos. *Journal of Medical Internet Research*, 14(1), 1–18. <https://doi.org/10.2196/jmir.1985>
- Fink, A. (2014). *Conducting research literature reviews: from the Internet to paper* (4. ed.). Thousand Oaks: Sage.
- Gesser-Edelsburg, A., Abed Elhadi Shahbari, N., Cohen, R., Mir Halavi, A., Hijazi, R., Paz-Yaakovitch, G., & Birman, Y. (2019). Differences in Perceptions of Health Information Between

the Public and Health Care Professionals: Nonprobability Sampling Questionnaire Survey. *Journal of Medical Internet Research*, 21(7), 1–17. <https://doi.org/10.2196/14105>

Gruzd, A., Black, F., Le, T., & Amos, K. (2012). Investigating biomedical research literature in the blogosphere: a case study of diabetes and glycated hemoglobin (HbA1c). *Journal of the Medical Library Association*, 100(1), 34–42. <https://doi.org/10.3163/1536-5050.100.1.007>

Ingwersen, P. (1992). *Information retrieval interaction*. London: Taylor Graham.

Ingwersen, P., & Järvelin, K. (2005). *The turn: integration of information seeking and retrieval in context*. Dordrecht: Springer.

Kim, Y. (2013). Does Online Searching Cause or Enforce Health Information Disparity? *Journal of Information & Knowledge Management*, 12(4), 1–10. <https://doi.org/10.1142/S0219649213500329>

Kim, Y. (2015). Is seeking health information online different from seeking general information online? *Journal of Information Science*, 41(2), 228–241. <https://doi.org/10.1177/0165551514561669>

Kim, W., Kreps, G., & Shin, C. (2015). The role of social support and social networks in health information-seeking behavior among Korean Americans: a qualitative study. *International Journal for Equity in Health*, 14(1), 1–10. <https://doi.org/10.1186/s12939-015-0169-8>

Langford, A., & Loeb, S. (2019). Perceived Patient-Provider Communication Quality and Sociodemographic Factors Associated With Watching Health-Related Videos on YouTube: A Cross-Sectional Analysis. *Journal of Medical Internet Research*, 21(5), 1–14. <https://doi.org/10.2196/13512>

Levene, M. (2010). *An introduction to search engines and web navigation*. Hoboken: John Wiley & Sons, Incorporated. Rajattu pääsy. Noudettu 2021-3-18 osoitteesta <https://ebookcentral.proquest.com/lib/tampere/detail.action?docID=573905&pq-origsite=primo#>

- Li, Y., & Wang, X. (2018). Seeking Health Information on Social Media: A Perspective of Trust, Self-Determination, and Social Support. *Journal of Organizational and End User Computing*, 30(1), 1–22. <https://doi.org/10.4018/JOEUC.2018010101>
- Li, Y., Wang, X., Lin, X., & Hajli, M. (2018). Seeking and sharing health information on social media: A net valence model and cross-cultural comparison. *Technological Forecasting & Social Change*, 126, 28–40. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2016.07.021>
- Lin, W., Zhang, X., Song, H., & Omori, K. (2016). Health information seeking in the Web 2.0 age: Trust in social media, uncertainty reduction, and self-disclosure. *Computers in Human Behavior*, 56, 289–294. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.11.055>
- Liu, D., Lu, C., & Burston, B. (2016). The Role of Social Media as a Source of Information on Nursing Home Care Decision Making. *Journal of Consumer Health on the Internet*, 20(3), 93–113. <https://doi.org/10.1080/15398285.2016.1198110>
- Liu, Y., Song, X., & Chen, S. (2019). Long story short: finding health advice with informative summaries on health social media. *Aslib Journal of Information Management*, 71(6), 821–840. <https://doi.org/10.1108/AJIM-02-2019-0048>
- Park, M., Oh, H., & You, S. (2020). Health information seeking among people with multiple chronic conditions: Contextual factors and their associations mined from questions in social media. *Library & Information Science Research*, 42(3), 1–9. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2020.101030>
- Pian, W., Khoo, C., & Chang, Y. (2016). The Criteria People Use in Relevance Decisions on Health Information: An Analysis of User Eye Movements When Browsing a Health Discussion Forum. *Journal of Medical Internet Research*, 18(6), 1–20. <https://doi.org/10.2196/jmir.5513>
- Richards, K., Kramer Freeman, L., & Sears, S. (2016). The Influence of Social Media Use, Online Information Seeking, and Acceptance on Implantable Cardioverter Defibrillator Patient Shock Anxiety. *Journal of Consumer Health on the Internet*, 20(4), 156–166. <https://doi.org/10.1080/15398285.2016.1201787>

Ryan, J. (2010). *A history of the Internet and the digital future*. London: Reaktion Books, Limited.

Rajattu pääsy. Noudettu 2021-3-17 osoitteesta

<https://ebookcentral.proquest.com/lib/tampere/detail.action?docID=618772&pq-origsite=primo#>

Statista. (2021) Global digital population as of January 2021. Noudettu 2021-3-31 osoitteesta

<https://www.statista.com/statistics/617136/digital-population-worldwide/>

Song, H., Omori, K., Kim, J., Tenzek, K., Morey Hawkins, J., Lin, W., Kim, Y., & Jung, J. (2016). Trusting Social Media as a Source of Health Information: Online Surveys Comparing the United States, Korea, and Hong Kong. *Journal of Medical Internet Research*, 18(3), 1–12.

<https://doi.org/10.2196/jmir.4193>

Thackeray, R., Crookston, B., & West, J. (2013). Correlates of health-related social media use among adults. *Journal of Medical Internet Research*, 15(1), 1–11. <https://doi.org/10.2196/jmir.2297>

World Health Organisation. (2021) Frequently asked questions. Noudettu 2021-4-1 osoitteesta

<https://www.who.int/about/who-we-are/frequently-asked-questions>

Yi, Y. (2018). Sexual health information-seeking behavior on a social media site: predictors of best answer selection. *Online Information Review*, 42(6), 880–897. <https://doi.org/10.1108/OIR-06-2017-0204>

Zhao, X., Fan, J., Basnyat, I., & Hu, B. (2020). Online Health Information Seeking Using “#COVID-19 Patient Seeking Help” on Weibo in Wuhan, China: Descriptive Study. *Journal of Medical Internet Research*, 22(10), 1–13. <https://doi.org/10.2196/22910>

Zhao, Y., & Zhang, J. (2017). Consumer health information seeking in social media: a literature review. *Health Information and Libraries Journal*, 34(4), 268–283.

<https://doi.org/10.1111/hir.12192>